

ZAKLJUČCI

OKRUGLI STO

“FINANSIJSKA INKLUZIJA IZBEGLICA: ZNAČAJ, IZAZOVI I POTENCIJAL”

1. Izbeglicama i tražiocima azila u Srbiji treba **omogućiti neometan pristup makar osnovnim bankarskim proizvodima** i uslugama, kao što su platni računi, koji su neophodni za njihov ekonomski opstanak i uspešnu integraciju.
2. Prisilno raseljene osobe imaju **suštinsku potrebu za platnim računima** kako bi mogle da dobijaju i koriste **mesečne zarade ili finansijsku pomoć**, što je njihovo **osnovno pravo**, direktno povezano s materijalnim uslovima prihvata definisanim u **Zakonu o azilu i privremenoj zaštiti**. Otvaranje računa jedan je od ključnih koraka u procesu integracije i preduslov za ostvarivanje **prava na rad**.
3. Finansijska inkluzija ne samo da omogućava izbeglicama da ponovo izgrade živote na dostojanstven način, već i da **učestvuju u ekonomskom i društvenom životu** i pruže doprinos lokalnim zajednicama, što vodi i njihovoj većoj samostalnosti i manjoj ranjivosti.
4. Iz pomenutih razloga, **UNHCR** i partneri, uključujući **Komesarijat za izbeglice i migracije Republike Srbije i Poverenika za zaštitu ravnopravnosti Republike Srbije**, obratili su se bankarskom sektoru **sa ciljem omogućavanja i poboljšanja pristupa** platnim računima za izbeglice i tražioce azila.
5. Prema iskustvu UNHCR-a, Komesarijata za izbeglice i migracije, kao i izbeglica, većina **izazova** u pristupu računima i drugim finansijskim proizvodima **povezana je sa neprepoznavanjem ličnih dokumenata** izbeglica i tražilaca azila, kao i **upravljanjem rizicima** od strane banaka, što potvrđuje i praksa Poverenika za zaštitu ravnopravnosti.
6. Sve većem broju **izbeglica preduzetnika** bila bi dobrodošla podrška finansijskih institucija i kroz **pristup mentorstvu i obukama**, kao i **kreditnim proizvodima**, koji trenutno nisu dostupni prisilno raseljenim osobama.

7. U evropskim i drugim zemljama postoje brojni primeri dobre prakse koji bi mogli doprineti poboljšanju finansijske inkluzije u Srbiji, kao što su smernice **Evropskog nadzornog tela za bankarstvo (EBA) i Radne grupe za finansijsku akciju (FATF)**. Obe institucije su u smernicama navele da **omogućavanje pristupa makar osnovnim finansijskim proizvodima** ima važnu **ulogu u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma**, jer nedostatak pristupa može dovesti do transakcija u „sivoj zoni“, što ograničava transparentnost i povećava rizik od kriminala i pranja novca.
8. Poboljšanje finansijske inkluzije izbeglica zahteva **zajednički napor više aktera**, a UNHCR je **na raspolaganju finansijskim institucijama** sa svojom **ekspertizom, iskustvom i podacima** kako bi zajedno doprinali poboljšanju pristupa izbeglica finansijskim proizvodima i prevazilaženju bilo kakvih prepreka u tom pogledu.
9. **Kancelarija za azil MUP-a je takođe na raspolaganju finansijskim institucijama** u situacijama kada su zbog upravljanja rizicima potrebni dodatni podaci o potencijalnim klijentima koji su izbeglice ili tražioci azila¹.
10. **Uklanjanje prepreka finansijskoj inkluziji** i primena dobrih praksi omogućiće svim relevantnim akterima da zajednički osiguraju da izbeglice u Srbiji imaju priliku da ostvare svoj **puni ekonomski potencijal**. Time se izbeglicama omogućava da postanu **ekonomski aktivni članovi zajednice**, čime doprinose lokalnoj privredi i smanjuju zavisnost od humanitarne pomoći.

Ova aktivnost je deo projekta „Podrška Evropske unije upravljanju migracijama u Srbiji: Promovisanje integracije izbeglica i migranata“. Projekat je finansijski podržan od strane EU. Projekat realizuje UNHCR Srbija u partnerstvu sa IOM Srbija i Komesarijatom za izbeglice i migracije Republike Srbije. Organizator je isključivo odgovoran za sadržaj koji nužno ne odražava zvanične stavove Evropske unije.

¹ Banke se mogu sa potencijalnim upitima obratiti na [imejl adresu](#) Kancelarije za azil MUP-a.